

Sygn. akt: I C 25/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2016r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Wieczorek

Protokolant: p.o. stażysty Agnieszka Maderak

po rozpoznaniu w dniu 11 maja 2016r. w Poznaniu sprawy z powództwa

J. C.

przeciwko

Bank (...) S.A. z siedzibą w W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

1. Oddała powództwo;
2. Kosztami postępowania obciąża powódkę w całości i zasądza od niej na rzecz pozwanego kwotę 7.217,00 zł.

SSO Agnieszka Wieczorek

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 2 stycznia 2015 r., powódka J. C. wniosła przeciwko Bankowi (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. powództwo opozycyjne o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 22 marca 2007 r. wystawionego na podstawie ksiąg Banku (...) S.A., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadaną postanowieniem Sądu Rejonowego w Szamotułach z dnia 4 lipca 2007 r. w sprawie o sygn. akt: I Co (...)

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że na podstawie wymienionego tytułu wykonawczego Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach prowadzi przeciwko niej postępowanie egzekucyjne z wniosku poprzednika prawnego obowiązanego Banku (...) S.A. w W.. W toku tego postępowania Komornik w zajął wierzytelność powódki z tytułu wynagrodzenia za pracę należnego od pracodawcy (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W.. Następnie spółka ta pismem z dnia 3 grudnia 2007 r. poinformowała Komornika, że powódka nie jest już jej pracownikiem, a zatem nie ma możliwości potrącania wypłacanego jej wynagrodzenia za pracę. Pismem z dnia 8 stycznia 2009 r. pozwany ponownie wniósł o wszczęcie egzekucji poprzez zajęcie wierzytelności powódki z tytułu wynagrodzenia za pracę należnego od (...) Sp. z o.o. Pracodawca pismem z dnia 3 lutego 2009 r. ponownie poinformował Komornika, że powódka nie jest zatrudniona w spółce. Następnie, w dniu 25 stycznia 2011 r. Komornik podjął dalsze czynności w celu ujawnienia majątku dłużniczki (J. C.), zwracając się Urzędowi Skarbowego w S. ze stosownym pismem. W ocenie powódki postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko niej uległo na podstawie art. 823 k.p.c. umorzeniu z mocy prawa w dniu 27 września 2008 r. (tj. po upływie roku licząc od dnia 27 września 2007 r.), ewentualnie w dniu 22 stycznia 2010 r. (tj. po upływie roku licząc od dnia 22 stycznia 2009 r.), gdyż obowiązany jako wierzyciel przez okres ponad rok czasu od podjęcia przez organ egzekucyjny ostatniej czynności pozostawał beczynny. W związku z powyższym powódka wyjaśniła, że umorzenie ex lege postępowania egzekucyjnego powinno wywoływać - przy powołaniu się na

przepis art. 182 § 2 k.p.c. - ten efekt prawny, że złożony wniosek o wszczęcie egzekucji nie może wywierać już żadnych skutków prawnych (także w zakresie biegu egzekwowanego roszczenia), jakie ustawa wiąże ze złożeniem takiego wniosku. Skoro więc termin przedawnienia roszczenia banku wobec osoby niebędącej przedsiębiorcą wynosi trzy lata, a umorzenie postępowania z mocy prawa niweluje skutki przerwania biegu tego terminu wywołanego złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji, to wierzytelności objęte tytułem wykonawczym uległy przedawnieniu w lipcu 2010 r., tj. po upływie 3 lat od dnia nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. W takim stanie rzeczy, zdaniem powódki, istnieją przesłanki do wystąpienia z powództwem przeciwegzekucyjnym. W związku z tym, wobec braku zainteresowania pozwanego, który nieprawidłowo określił adres powódki oraz nie wskazał składników jej majątku w celu zapewnienia skuteczności egzekucji, zainicjowane postępowanie egzekucyjne, uległo umorzeniu z mocy prawa. W konsekwencji, wobec umorzenia postępowania egzekucyjnego z mocy prawa na podstawie art. 823 k.p.c. roszczenie pozwanego uległo przedawnieniu.

Pozwany w odpowiedzi na pozew z dnia 2 maja 2015 r. wniósł o oddalenie powództwa w całości i utrzymanie w całości bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 22 marca 2007 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadaną postanowieniem Sądu Rejonowego w Szamotułach z dnia 4 lipca 2007 r. w sprawie o sygn. akt: I Co (...) oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany odnosząc się do zarzutu przedawnienia roszczenia powódki wskazał, że strony w dniu 12 maja 2003 r. oraz 5 września 2003 r. zawarły porozumienia, które przerwały bieg terminu przedawnienia. Podał także, że w dniu 22 marca 2007 r. Bank wystawił bankowy tytuł egzekucyjny oraz złożył wniosek o nadanie klauzuli wykonalności, a postępowanie w zakresie nadania klauzuli ponownie przerwało bieg terminu przedawnienia. Pozwany podkreślił, że również wszczęcie egzekucji przez bank wnioskiem z dnia 6 września 2007 r. przerwało bieg przedawnienia, a postępowanie egzekucyjne – wbrew twierdzeniom powódki – nie uległo umorzeniu z mocy prawa. Powód zaznaczył, że jego zachowaniu nie można było zarzucić beczynności, o której mowa w art. 823 k.p.c., albowiem żaden przepis prawny, ani też żaden organ egzekucyjny nie zobowiązywał go do wykonania jakiejkolwiek czynności, bez których postępowanie egzekucyjne nie mogłoby się toczyć.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka J. C. nosiła przed ślubem nazwisko rodowe (...).

Okoliczność bezsporna.

W dniu 14 sierpnia 2000 r. Bank (...) S.A. Oddział w P. zawarł z powódką J. C. umowę nr (...) pożyczki hipotecznej, na mocy której udzielił powódce pożyczki hipotecznej w walutach wymiernych w kwocie 76.844,26 euro, co stanowiło równowartość 300.000,00 zł, według kursu kupna dewiz Banku (...) S.A z dnia 14 sierpnia 2000 r. na okres od dnia 14 sierpnia 2000 r. do 15 lipca 2010 r.

Zabezpieczeniem spłaty udzielonej pożyczki była hipoteka na nieruchomości oznaczonej KW (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Szamotułach Wydział V Ksiąg Wieczystych, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej przedmiotowej nieruchomości oraz weksel własny in blanco wystawiony przez powódkę J. C. i poręczony przez D. K. i G. K. (§ 4 umowy).

Na mocy § 3 umowy o udzielenie pożyczki hipotecznej pożyczkobiorca zobowiązał się dokonać spłaty pożyczki w 119 ratach miesięcznych. Pierwsza rata miała być płatna do dnia 15 września 2000 r., a ostatnia do dnia 15 lipca 2010 r. Pożyczkobiorca zobowiązał się dokonać spłat rat kapitałowych i odsetkowych w terminach i wysokościach określonych w Harmonogramie spłat stanowiącym załącznik do umowy.

J. C., D. K. i G. K. w dniu 14 sierpnia 2000 r. złożyli oświadczenia o poddaniu się egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego do kwoty 230.532,78 euro.

Okoliczności bezsporne, a nadto dowód: umowa nr (...) o udzielenie pożyczki hipotecznej (k.95-96), oświadczenia o poddaniu się egzekucji (k. 5-7 akt komorniczych o sygn. akt KM (...), w części zeznania świadka D. K. (k. 416-417).

W dniu 12 maja 2003 r. zawarte zostało pomiędzy Bankiem (...) S.A. Oddział w P. z powódką porozumienie nr (...) w sprawie spłaty zadłużenia powódki. Porozumienie to zostało zastąpione kolejnym porozumieniem nr (...), zawartym w dniu 5 września 2003 r. pomiędzy Bankiem (...) S.A. z powódką J. C. oraz D. K. i G. K..

W § 9 porozumienia z dnia 5 września 2003 r. powódka J. C. zobowiązała się do niezwłocznego zawiadomienia Banku o zmianie nazwiska, adresu zamieszkania oraz miejsca pracy pod rygorem odpowiedzialności za powstałą szkodę. Na dzień 5 września 2003 r. J. C. posługiwała się adresem S., (...).

Po zawarciu porozumienia powódka kilkakrotnie zmieniała miejsce zamieszkania, nie informując o tym pozwanego. Powódka posługiwała się w tym czasie kilkoma adresami, w tym adresem „ul. (...), S.”.

W dniu 10 listopada 2010 r. powódka J. C. ustanowiła swoich pełnomocników w osobie D. K. i G. K., jako swój adres wskazując S., ul. (...).

Okoliczności bezsporne, a nadto dowód: porozumienie nr (...) z dnia 12 maja 2003 r. (k.97-98), porozumienie nr (...) z dnia 5 września 2003 r. (k. 99-100), kopie rachunków i faktur, wyciąg z rachunku karty kredytowej, umowa o prowadzenie rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego z których wynika inne miejsce zamieszkania pozwanej J. C. niż to wskazane w umowie pożyczki (k. 28-34, k. 36-40, k. 189, k. 196-223, k. 233-236), pełnomocnictwo (k. 108), w części zeznania świadka D. K. (k. 416-417), zeznania świadka K. W. (k. 417), w części zeznania świadka S. C. (k. 417-418), w części zeznania powódki (k. 457).

Pismem z dnia 2 lutego 2007 r. Bank (...) S.A. w związku z nie wywiązywaniem się pozwanych z warunków porozumienia nr (...) z dnia 5 września 2003 r. w sprawie spłaty zadłużenia z tytułu umowy nr (...) o udzielenie pożyczki hipotecznej z dnia 14 sierpnia 2000 r., odstąpił od wskazanej umowy i zażądał natychmiastowej spłaty długu.

Okoliczności bezsporne, a nadto dowód: pismo Banku (...) S.A. z dnia 2 lutego 2007 r. (k. 103), w części zeznania świadka D. K. (k. 416-417).

Pozwany wystawił w dniu 22 marca 2007 r. przeciwko powódce J. C. oraz D. K. i G. K. bankowy tytuł egzekucyjny. Postanowieniem z dnia 4 lipca 2007 r. Sąd Rejonowy w Szamotułach nadał bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności na wniosek pozwanego jako wierzyciela przeciwko powódce J. K..

Okoliczności bezsporne, a nadto dowód: bankowy tytuł egzekucyjny Banku (...) Spółka Akcyjna (k. 14, k. 105), postanowienie z dnia 4 lipca 2007 r. Sądu Rejonowego w Szamotułach, sygn. akt I Co (...) (k. 104).

Wnioskiem z dnia 6 września 2007 r. pozwany wniósł przeciwko powódce o wszczęcie egzekucji z jej majątku oraz majątku stanowiącego własność G. K. i D. K.. W szczególności pozwany we wniosku wniósł o ustalenie i wyegzekwowanie wraz z dochodzonym roszczeniem kosztów egzekucji. W celu uregulowania wskazanych przez siebie należności wniósł o wszczęcie egzekucji: z nieruchomości będących własnością małżonków D. i G. K., wskazując adresy tych nieruchomości, z ruchomości J. C. znajdujących się w miejscu zamieszkania lub w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej, z wynagrodzenia za pracę, pobieranych świadczeń i osiągniętych dochodów dłużników (ze wskazaniem miejsc zatrudnienia dłużników), a także z rachunków bankowych dłużników. Nadto wniósł o przeprowadzenie w trybie art. 801 k.p.c. ustaleń niezbędnych do przeprowadzenia skutecznej egzekucji, w tym o ustalenie, czy dłużnik posiada jakiegokolwiek inne nieruchomości, a także zwrócił się z prośbą o bieżące informowanie wierzyciela o przebiegu postępowania egzekucyjnego.

W dniu 27 września 2007 r. Komornik Sądowy Rewiru I przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach W. S. w sprawie o sygn. akt I KM(...)zawiadomił powódkę o wszczęciu egzekucji i wezwaniu do dobrowolnego wykonania.

W dniu 27 września 2007 r. Komornik Sądowy Rewiru I przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach W. S. w sprawie o sygn. akt I KM (...)zajął wynagrodzenie za pracę powódki w spółce (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W..

Dowód : wniosek z dnia 6 września 2007 r. (k. 1-2 akt komorniczych), zawiadomienie o wszczęciu egzekucji i wezwaniu do dobrowolnego wykonania z dnia 27 września 2007 r. wraz z dowodem nadania (k. 5 akt komorniczych), zajęcie wynagrodzenia za pracę z dnia 27 września 2007 r. wraz z dowodem nadania (k. 6 akt komorniczych o sygn. akt KM (...)).

W dniu 29 listopada 2007 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu do Rejestru Przedsiębiorców podwyższenia kapitału zakładowego Banku (...) Spółka Akcyjna (Bank (...)) jako spółki przejmującej część majątku Banku (...) Spółka Akcyjna w związku z podziałem przez wydzielenie w trybie art. 529 § 1 pkt 4 k.s.h. Banku (...). Stosownie do art. 531 § 1 k.s.h. Bank (...) wstąpił w prawa i obowiązki Banku (...), określone w planie podziału Banku (...) z dnia 15 listopada 2006 r., w tym również roszczenia i zobowiązania będące przedmiotem niniejszego postępowania.

Okoliczności bezsporne, a nadto dowód: odpis pełny (...) Banku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. (k.133), odpis pełny z (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. (k.134-156).

W dniu 22 stycznia 2009 r. Komornik Sądowy Rewiru I przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach W. S. w sprawie o sygn. akt I KM (...)ponownie zajął wynagrodzenie i zasiłek chorobowy za pracę powódki w spółce (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W..

Dowód: zajęcie wynagrodzenia za pracę z dnia 22 stycznia 2009 r. wraz z dowodem nadania i potwierdzeniem odbioru (k. 89 akt komorniczych o sygn. akt KM (...)).

W dniu 9 lutego 2009 r. Komornik Sądowy Rewiru I przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach W. S. w sprawie o sygn. akt I KM (...)zajął wierzytelność powódki z tytułu rachunku bankowego.

Dowód: zajęcie wynagrodzenia za pracę z dnia 9 lutego 2009 r. wraz z dowodem nadania i potwierdzeniem odbioru (k. 170 akt komorniczych o sygn. akt KM (...)).

W dniu 27 listopada 2012 r. Komornik Sądowy Rewiru I przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach W. S. w sprawie o sygn. akt I KM (...)zajął wierzytelność powódki z tytułu rachunku bankowego.

Dowód: zajęcie wynagrodzenia za pracę z dnia 27 listopada 2012 r. wraz z dowodem nadania i potwierdzeniem odbioru (k. 304 akt komorniczych o sygn. akt KM (...)).

W lipcu 2013 r. powódka kierowała do pozwanego pisma, podając adres zamieszkania w S..

Dowód: zeznania świadka Ł. B. (k. 418-419).

W dniu 18 lutego 2013 r. Komornik Sądowy Rewiru I przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach W. S. w sprawie o sygn. akt I KM (...)zajął wynagrodzenie i zasiłek chorobowy za pracę powódki.

Dowód: zajęcie wynagrodzenia za pracę z dnia 18 lutego 2013 r. wraz z dowodem nadania i potwierdzeniem odbioru (k. 344 akt komorniczych o sygn. akt KM (...)).

Postanowieniem z dnia 18 lipca 2013 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach postanowił umorzyć postępowanie egzekucyjne w stosunku do D. K. i G. K. w całości na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., z uwagi na fakt, że Sąd Rejonowy w Szamotułach postanowieniem z dnia 4 lipca 2007 r. nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu tylko wobec J. C. i nie uwzględnił wniosku wierzyciela o nadanie klauzuli wykonalności wobec D. K. i G. K..

Okoliczności bezsporne, a nadto dowód: postanowienie komornika z dnia 19 lipca 2013 r. (k. 22).

Pismami z dnia 19 grudnia 2013 r. powód działając jako następca prawny Banku (...) S.A. zawiadomił powódkę i D. K. oraz G. K., iż w związku z niewywiązywaniem się powódki z umowy nr (...) o udzielenie pożyczki hipotecznej z dnia 14 sierpnia 2000 r. uzupełnił przekazany weksel z wystawienia powódki J. K. (obecnie C.), poręczony przez D. K. i G. K., stanowiący zabezpieczenie wymagalnych należności zapisanych w księgach banku na rachunku (...), sumą wekslową w kwocie 217.465,91 euro. Weksel został opatrzony datą płatności 2 stycznia 2014 r.

Okoliczności bezsporne, a nadto dowód: pismo pozwanego z dnia 19 grudnia 2013 r. do powódki J. C. , pismo pozwanego z dnia 19 grudnia 2013 r. do D. K. (k.38), pismo powoda z dnia 19 grudnia 2013 r. G. K. (k.39), weksel na kwotę 217.465,91 euro, kserokopia dowodu osobistego pozwanej J. C. (okoliczności znane Sądowi z urzędu wynikające z akt sprawy o sygn. I C(...)).

Powódka nie dokonała spłaty zobowiązania. Na dzień 31 marca 2014 r. zadłużenie powódki wobec pozwanego wynosiło 217.135,53 euro.

Okoliczności bezsporne, a nadto dowód: wyciąg z ksiąg Banku (...) Spółka Akcyjna (następcy prawnego Banku (...) S.A.) nr (...) z dnia 31 marca 2014 r., tabele obrazujące sposób wyliczeń (okoliczności znane Sądowi z urzędu wynikające z akt sprawy o sygn. I C (...))

Pozwany wypełnił weksel in blanco wręczony przez J. C. na kwotę 217.465,91 euro, określając datę jego płatności na dzień 2 stycznia 2014 r. Pismami z dnia 19 grudnia 2013 r. powódka oraz Z. K. i D. K. zostali zawiadomieni przez bank o wypełnieniu weksla i wezwani do jego wykupu w terminie do 2 stycznia 2014 r.

Okoliczności bezsporne, a nadto dowód: pisma z 19 grudnia 2013 r. z potwierdzeniami nadania, weksel (okoliczności znane Sądowi z urzędu wynikające z akt sprawy o sygn. I C (...)).

Pismem z dnia 29 sierpnia 2013 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Szamotułach W. S. w sprawie o sygn. akt KM (...) poinformował pozwanego, że zostało dokonane zajęcie ruchomości powódki.

Dowód: pismo z dnia 29 sierpnia 2013 r. wraz z potwierdzeniem odbioru (k. 41-42 akt komorniczych o sygn. akt KM (...)).

W dniu 9 maja 2014 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym w sprawie o sygn. akt I Nc(...), w którym nakazał J. C. oraz Z. K. i D. K. zapłacić solidarnie z weksla Bankowi (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwotę 217.135,53 euro z ustawowymi odsetkami od dnia 23 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 18.573 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych, w tym kwotę 7.200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Wyrokiem z dnia 20 października 2015 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie o sygn. akt I C (...) utrzymał w mocy w całości nakaz zapłaty z dnia 9 maja 2014 r. wydany przez Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie o sygn. akt I Nc (...).

Okoliczności bezsporne, a nadto dowód: nakaz zapłaty z dnia 9 maja 2014 r. sygn. akt I Nc(...) wyrok z dnia 20 października 2015 r. Sądu Okręgowego w Poznaniu sygn. akt I Nc (...) (okoliczności znane Sądowi z urzędu wynikające z akt sprawy o sygn. I C (...)).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wymienione dokumenty urzędowe i prywatne. Ich wiarygodność ani autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron, a i Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Wskazane dokumenty okazały się bardzo przydatne w rozstrzygnięciu niniejszej sprawy – pozwoliły one na pełne ustalenie stanu faktycznego, zarówno jeśli chodzi o okoliczności zawarcia umowy pożyczki, zawierania kolejnych porozumień oraz dat, w których przerywany był termin przedawnienia.

Za wiarygodne Sąd uznał zeznania świadka Ł. B. (k. 418-419), gdyż były one rzeczowe, konkretne i przekonujące oraz spójne ze zgromadzonym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie w postaci dokumentów. Świadek w czytelny sposób wyjaśnił kwestie dotyczące podanego przez powódkę adresu przy ul. (...) w S. i kierowania w lipcu 2013 r. przez nią do pozwanego pism z podaniem ww. adresu.

Za wiarygodne w aspekcie spójności z pozostałym materiałem dowodowym Sąd uznał także zeznania świadka K. W. (k. 417) o niezamieszkiwaniu powódki od lutego 2006 r. do czerwca 2007 r. pod adresem ul. (...), (...)-(...) S..

Sąd uznał jedynie za w części wiarygodne zeznania powódki J. C. (k. 457), kwestionując je w części dotyczącej okoliczności związanych z brakiem wiedzy co do zaciągnięcia zobowiązania i jego kwoty oraz okoliczności związanych z nieodbieraniem przez nią korespondencji pod adresem ul. (...), (...)-(...) S.. Należy zauważyć, że powódka nie kwestionowała podpisu umieszczonego przez nią pod umową pożyczki, a w czasie podpisywania umowy była już osobą dorosłą, w pełni zdolną do czynności prawnych, w związku z czym ponosiła ona odpowiedzialność za zaciągnięte przez siebie zobowiązania. Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika także, iż powódka w 2003 r. podpisywała także porozumienia z Bankiem w sprawie spłaty zadłużenia, co świadczy o posiadanej przez nią wiedzy co do zaciągniętego zobowiązania. Trzeba podkreślić, że z dokumentów będących podstawą ustaleń faktycznych wynika, iż pozwany był w posiadaniu adresu powódki zgodnie z posiadanymi przez siebie informacjami udzielonymi mu przez nią samą. Powódka wskazywała co prawda, że od wielu lat nie posługiwała się adresem - ul. (...) w S., nie sposób jednak w świetle zgromadzonego materiału dowodowego przyjąć jej twierdzeń za udowodnione. Fakt, że powódka dołączyła do akt niniejszej sprawy faktury i dokumenty, na których figurował nowy adres (m.in. umowa abonecka (k.23-24), a także twierdzenia świadka K. W. (k. 417) o niezamieszkiwaniu powódki pod ww. (...) adresem nie świadczą automatycznie o tym, że był to jedyny adres, którym się posługiwała, na co wskazuje choćby kopia pełnomocnictwa z dnia 10 listopada 2010 r. (k.108 v), z której jednoznacznie wynika, że powódka posługiwała się także adresem przy ul. (...) w S.. Podkreślenia jednak wymaga fakt, iż powyższe kwestie w niniejszym postępowaniu dla oceny czy roszczenie pozwanego uległo przedawnieniu, miały znaczenie drugorzędne.

Z powyższych też względów Sąd uznał za mało przydatne zeznania świadków D. K. (k. 416), matki powódki oraz S. C. (k.417-418) męża powódki. Świadek D. K. starała się umniejszyć rolę powódki w aspekcie zaciągniętego przez nią zobowiązania twierdząc, że powódka podpisując umowę pożyczki z Bankiem „nie wiedziała co podpisuje”. Należy zauważyć, że okoliczności te nie miały znaczenia dla podjęcia rozstrzygnięcia w niniejszej, jednak w świetle zasad doświadczenia życiowego i zasad prawidłowego rozumowania nieprawdopodobne jest, aby osoba dorosła nie przeczytała umowy pożyczki na tak znaczną kwotę, przed jej podpisaniem. Nadto tak jak była o tym mowa powyżej, powódka podpisując umowę pożyczki była osobą pełnoletnią, w pełni zdolną do czynności prawnych i w związku z tym ponoszącą odpowiedzialność za zaciągnięte przez nią zobowiązania.

W zasadzie Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadka S. C., kwestionując ją jedynie w części w której świadek wskazywał, że powódka dowiedziała się o zaciągniętej pożyczce dopiero w grudniu 2013 r. Należy zauważyć, że zeznania świadka w tym zakresie są niespójne nie tylko z dokumentami zgromadzonymi w sprawie, ale także z relacją powódki, która wskazywała na inne daty dowiedzenia się o zaciągniętym zobowiązaniu i jego kwocie oraz z zeznaniami świadka Ł. B., który twierdził, iż powódka kierowała do pozwanego Banku pisma w lipcu 2013 r.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 840 § 1 pkt.1 k.p.c. jeżeli dłużnik przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, to powinien wykazać jakie zdarzenia kwestionuje i przedstawić stosowne dowody na tą okoliczność. Dłużnik może się tu powoływać na zdarzenia, które zaszły przed powstaniem tytułu egzekucyjnego, jak i na zdarzenia, zaszłe pomiędzy powstaniem tytułu egzekucyjnego, a nadaniem temu tytułowi klauzuli wykonalności.

Powództwo oparte na tym zaprzeczeniu jest dopuszczalne tylko wtedy gdy nie stoi temu na przeszkodzie; niedopuszczalność drogi sądowej, powaga rzeczy osądzonej (prawomocne orzeczenie) ani zawisłość sporu.

Druga podstawa powództwa uregulowana w punkcie 2 § 1 przywołanego powyżej artykułu zachodzi, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego, a gdy tytułem tym jest orzeczenie sądowe – po zamknięciu rozprawy, nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło lub nie może być egzekwowane.

Sąd orzekając o pozbawieniu wykonalności tytułu wykonawczego, na podstawie art. 840 § 1 pkt. 2 k.p.c. obowiązany jest ustalić zatem, czy po powstaniu tytułu wykonawczego nastąpiło takie zdarzenie, którego skutkiem było wygaśnięcie zobowiązania. Podnieść przy tym należy, iż ciężar wykazania wygaśnięcia zobowiązania oraz jego zakresu spoczywa na dłużniku (powodzie), który z okoliczności tej wywodzi skutki prawne.

Zdarzenia, o których mowa w art. 840 § 1 pkt. 2 k.p.c., muszą zaistnieć przed wydaniem wyroku pozbawiającego tytuł wykonawczy wykonalności, a nawet przed wytoczeniem powództwa. Stwierdzenie takiego zdarzenia ma charakter deklaracyjny ustalenia faktu, powodującego wygaśnięcie egzekwowanego zobowiązania albo niemożność jego egzekwowania (por. orzeczenie SN z dnia 20 października 1966 r., (...), OSNCP 1967, nr 7-8, poz. 130).

Przez zdarzenia, o których mowa w tym przepisie, rozumieć należy okoliczności faktyczne, powodujące wygaśnięcie egzekwowanego zobowiązania lub niemożność jego egzekwowania; nie chodzi tu zaś o jakieś przypadki, czy też zajścia losowe. „Wygaśnięcie zobowiązań” nie oznacza, że tylko sytuacje wynikłe z zakresu prawa zobowiązań mogą wchodzić w rachubę. Podstawą bowiem powództwa opozycyjnego mogą być zdarzenia, wskutek których zobowiązanie wygasło, wynikające również z innych stosunków prawnych (por. Z. Ś., Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego. Część druga. Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne, W. 2001, Wydawnictwa (...), (wydanie III) s. 496

Niewątpliwie do przesłanek, na których dłużnik może oprzeć powództwo przeciwegzekucyjne jest przedawnienie roszczenia, które nastąpiło po powstaniu tytułu wykonawczego.

W myśl art. 123 § 1 ust. 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia.

Zgodnie z art. 124 § 1 k. c. po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo.

W oparciu o art. 124 § 1 k. c. w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone.

W świetle art. 125 § 1 k.c. roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenie okresowe, należne w przyszłości to ulegają one 3 letniemu przedawnieniu. Bieg przedawnienia rozpoczyna się z dniem uprawomocnienia się orzeczenia.

W okresie przedawnienia uprawniony zobowiązany jest podjąć stosowne kroki w celu zaspokojenia swego roszczenia. Ustawodawca premiuje zachowania zmierzające w tym kierunku przerwą biegu przedawnienia, której istota polega na przywróceniu uprawnionemu stanu, jaki istniał w dniu, w którym jego roszczenie stało się wymagalne. Okres przedawnienia, który dotąd upłynął, uważany jest za niebyły, co wynika wprost z art. 124 § 1 k.c. Przerwę biegu przedawnienia może spowodować sam dłużnik poprzez uznanie roszczenia jak i wierzyciel. Bieg przedawnienia przerywają czynności wierzyciela nakierowane na dochodzenie roszczenia, ustalenie stosunków prawnych pomiędzy stronami, zaspokojenie roszczenia, pod którym to pojęciem kryją się niewątpliwie kroki podjęte w postępowaniu egzekucyjnym, zabezpieczenie roszczenia w rozumieniu art. 730 i nast. k.p.c. Kroki poczynione przez wierzyciela muszą zmierzać do realizacji wymienionych powyżej celów „bezpośrednio”, zaś czynność powinna być podjęta

przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju. Z punktu widzenia funkcji spełnianych w obrocie bez wątpienia podstawowe znaczenie dla przerwania biegu przedawnienia mają czynności zmierzające do dochodzenia roszczenia w tym min. złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji. Skutek w postaci przerwy biegu przedawnienia następuje z chwilą złożenia wniosku.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że strony zgodnie (i zarazem prawidłowo) twierdziły, że roszczenia banku z tytułu udzielonej pożyczki ulegają przedawnieniu w terminie 3-letnim (art. 118 k.c.) oraz że do roszczeń stwierdzonych bankowymi tytułami egzekucyjnymi nie ma zastosowania art. 125 § 1 k.c. (nie następuje wydłużenie terminu przedawnienia do 10 lat). Za błędne należy natomiast uznać stanowisko powódki, jakoby wszczęte przeciwko niej (na wniosek złożony w dniu 12 września 2007 r.) postępowanie egzekucyjne uległo umorzeniu z mocy samego prawa. Zgodnie z art. 823 k.p.c. postępowanie egzekucyjne umarza się z mocy samego prawa, jeżeli wierzyciel w ciągu roku nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania lub nie zażądał podjęcia zawieszonoego postępowania, wskazano przy tym, że termin roczny biegnie od dokonania ostatniej czynności egzekucyjnej przez organ egzekucyjny.

W ocenie powódki ostatnią czynnością egzekucyjną organu egzekucyjnego (tj. komornika) było zajęcie wynagrodzenia powódki J. C. w spółce (...) sp. z o.o. w dniu 27 września 2007 r., a ewentualnie ponowne zajęcie wynagrodzenia w dniu 22 stycznia 2009 r. Powódka wskazała, że do umorzenia postępowanie egzekucyjnego z mocy prawa doszło zatem w dniu 27 września 2008 r., a ewentualnie w dniu 22 stycznia 2010 r. – tj. rok po dokonaniu ostatniej czynności.

Zdaniem powódki na umorzenie postępowania z mocy prawa na podstawie art. 823 k.p.c. wskazuje kilka czynników: po pierwsze – beczynność pozwanego, związana z podaniem przez niego we wniosku egzekucyjnym nieprawidłowego adresu zamieszkania powódki. W jej ocenie stanowiło to uchybienie ogólnym warunkom pisma procesowego. Po drugie – o beczynności pozwanego miały świadczyć brak zlecenia komornikowi poszukiwania za wynagrodzeniem majątku dłużnika w trybie art. 797¹ k.p.c. Po trzecie – zdaniem powódki – pozwany powinien był we wniosku egzekucyjnym wskazać nie tylko sposób egzekucji, ale i przedmioty służące do zaspokojenia wierzyciela.

Sąd zważył, że roszczenie wynikające z umowy o udzielenie pożyczki hipotecznej z dnia 14 sierpnia 2000 r. zawartej między pozwanym a powódką J. C. stało się wymagalne po wypowiedzeniu umowy w lutym 2007 r. i od tego momentu zaczął biec 3 –letni termin przedawnienia, który został przerwany już w lipcu 2007 r., kiedy to Sąd Rejonowy w Szamotułach nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Wbrew twierdzeniu powódki, wszczęcie postępowania egzekucyjnego przez pozwanego przerwało bieg przedawnienia, bowiem nie doszło do umorzenia tego postępowania z mocy samego prawa w trybie art. 823 k.p.c.

Sąd zważył, że po uzyskaniu klauzuli wykonalności na bankowy tytułu egzekucyjny wystawiony przeciwko dłużnicze pozwany niezwłocznie złożył wniosek do komornika o wszczęcie egzekucji, w którym wniósł o ustalenie i wyegzekwowanie wraz z dochodzonym roszczeniem kosztów egzekucji. W celu uregulowania wskazanych przez siebie należności wniósł o wszczęcie egzekucji: z nieruchomości będących własnością małżonków D. i G. K., wskazując adresy tych nieruchomości, z ruchomości J. C. znajdujących się w miejscu zamieszkania lub w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej, z wynagrodzenia za pracę, pobieranych świadczeń i osiągniętych dochodów dłużników (ze wskazaniem miejsc zatrudnienia dłużników), a także z rachunków bankowych dłużników. Nadto wniósł o przeprowadzenie w trybie art. 801 k.p.c. ustaleń niezbędnych do przeprowadzenia skutecznej egzekucji, w tym o ustalenie, czy dłużnik posiada jakiegokolwiek inne nieruchomości, a także zwrócił się z prośbą o bieżące informowanie wierzyciela o przebiegu postępowania egzekucyjnego.

Powódka akcentowała, że pozwany we wniosku egzekucyjnym podał błędny jej adres, pod którym od dłuższego czasu nie zamieszkiwała. W ocenie Sądu nie można z tego faktu czynić pozwanemu zarzutu beczynności w rozumieniu art. 823 k.p.c., gdyż z dokumentów zebranych w niniejszej sprawie w sposób klarowny wynika, że pozwany podał adres powódki zgodnie z posiadanymi przez siebie informacjami udzielonymi przez J. C.. Powódka wskazywała co prawda, że od wielu lat nie posługiwała się adresem - ul. (...), (...)-(...) S.), nie sposób jednak przyjąć jej twierdzeń za udowodnione. Fakt, że powódka dołączyła do akt niniejszej sprawy faktury i dokumenty, na których figurował nowy

adres (m.in. umowa abonecka (k.23-24), a także twierdzenia świadka K. W. (k. 417) o niezamieszkiwaniu powódki pod (...) adresem nie świadczą automatycznie o tym, że był to jedyny adres, którym się posługiwała, na co wskazuje choćby kopia pełnomocnictwa z dnia 10 listopada 2010 r. (k.108 v), z której jednoznacznie wynika, że powódka posługiwała się także adresem przy ul. (...) w S..

Powódka nie dokonała żadnej czynności, która mogłaby wskazywać na fakt, że adres, na który pozwany kierował do niej korespondencję i który podawał innym organom jest adresem niewłaściwym. Dodatkowo nie można pominąć faktu, że pod wskazanym adresem nadal mieszkają rodzice powódki – D. K. i G. K.. Powódka, pomimo jej twierdzeń dotyczących sporadycznego kontaktu z rodzicami oraz nie uznanych za wiarygodne przez Sąd twierdzeń świadka D. K. o nie przekazywaniu córce adresowanych do niej przesyłek, z pewnością miała możliwość i obowiązek dowiedzenia się o tym, że przychodzi do niej jakaś korespondencja – mogła więc podjąć działania zmierzające do wyjaśnienia sytuacji błędnego – w jej mniemaniu – adresu.

Zgodnie z art. 823 k.p.c., postępowanie egzekucyjne umarza się z mocy samego prawa, jeżeli wierzyciel w ciągu roku nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania lub nie zażądał podjęcia zawieszono postępowania. Termin powyższy biegnie od dnia dokonania ostatniej czynności egzekucyjnej, a w razie zawieszenia postępowania - od ustania przyczyny zawieszenia.

W istocie, omawiany przepis przewiduje umorzenie postępowania egzekucyjnego ex lege i stanowi normę dyscyplinującą wierzyciela, który musi liczyć się z tym, że jego beczynność przez okres roku spowoduje umorzenie postępowania. Powszechnie podkreśla się, że czynność, której nie dokonał wierzyciel, musi być potrzebna do prowadzenia postępowania. Istotne jest, by czynność, którą jest obowiązany podjąć wierzyciel, była określona przepisami prawa, bądź by wynikała z obowiązku nałożonego przez organ egzekucyjny.

W rozpatrywanym przypadku, pozwany, jako wierzyciel, złożył wniosek egzekucyjny i określił w nim sposób prowadzenia egzekucji. Komornik nie wzywał go do dokonania żadnej czynności, obowiązek taki nie wynikał również z przepisów prawa. Złożenie wniosku przez pozwanego było bowiem skuteczne, i nie można zarzucić mu beczynności na tej podstawie, iż komornik miał obiektywne trudności z „dotarciem” do poszczególnych składników majątkowych powódki. Okoliczność, że pozwany nie wskazał nazw banków, w których powódka prowadziła rachunek bankowy, nie może skutkować uznaniem tego za jego beczynność, bowiem brak formalny wniosku o wszczęcie egzekucji podlega usunięciu w trybie art. 130 k.p.c., tj. w trybie stosowanego wezwania do usunięcia braków formalnych.

Nie można przy tym pominąć faktu, że komornik zrealizował wniosek wierzyciela i skutecznie zajął majątek dłużniczki J. C. w postaci jej wynagrodzenia za pracę oraz zajął jej rachunek bankowy. Ubocznie wskazać należy, że omawiany art. 823 k.p.c. nie ma zastosowania w przypadku beczynności komornika, nawet jeśli beczynność ta trwa przez kilka lat .

Złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji skutecznie zatem przerwało 3-letni bieg przedawnienia roszczenia. Skutek przerwania biegu przedawnienia nie został przy tym unicestwiony poprzez umorzenie postępowania egzekucyjnego z mocy samego prawa, albowiem pozwanemu nie można było przypisać beczynności w rozumieniu art. 823 k.p.c. Należy zauważyć, że postępowanie egzekucyjne do tej pory nie zostało umorzone, a zatem termin przedawnienia nie rozpoczął jeszcze na nowo kolejnego 3-letniego biegu. Na marginesie należy wskazać, że roszczenie Banku wobec J. C. w sprawie o sygn. akt IC (...)należało także uznać za nieprzedawnione w dniu uzupełnienia weksla in blanco (grudzień 2013 r.).

Z powyższych względów należało powództwo przeciwegzekucyjne oddalić.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i § 2 ust. 1 w zw. z § 6 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu obciążając nimi w całości powódkę jako stronę przegrywającą proces i zasądając od niej na rzecz pozwanego kwotę 7.217 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego pozwanego wraz z opłata skarbową od pełnomocnictwa.

SSO Agnieszka Wieczorek